

Az áldozattá vált gyermekekért

Mi a BARNAHUS?

- Egy több szervezetből összeálló, gyermekbarát szervezet az áldozattá vált, szexuálisan zaklatott vagy bántalmazott gyermekek számára.
- A gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásának egyik legjobb, interdiszciplináris terepe
- Egy izlandi szó, amely gyerekházat jelent, speciális gyerekházat, gyerekbarát épületet kívül-belül és egy 5 lábú, az igazságszolgáltatást és a szakellátást magába foglaló modellt.

Az első Barnahus **Izlandon** jött létre, **1998-ban**, alapul véve az US CAC megközelítést. **Magyarország** első Barnahus háza pedig **Szombathelyen** működik. A korábbi évek adatait figyelembe véve Európában évről-évre nőtt a gyermekekkel szembeni szexuális erőszak miatti feljelentések száma, azonban nem nőtt egyáltalán a bírósági ítéletek száma. A gyermekekkel szembeni szexuális zaklatás, szexuális erőszak az **alábbi sajátosságokkal** rendelkezik:

- a gyermek áldozat rendkívül sebezhető, kiszolgáltatott, megfélemlített helyzetben van;
- a szexuális abúzus ún. „csendes” bűncselekmény, az elkövető titoktartást követel az áldozattól;
- az áldozattá vált gyerekeknek 14 év alatt, de 14-18 év között is komoly nehézségei vannak az esetről való beszámoláskor, bárkinek is beszélnek róla;
- nagyon gyakran a fentiek miatt bizonyíték és bizonyítottság hiányos a bűntény, más konkrét bizonyíték, szemtanú, a bántalmazott gyerek vallomása kivételével ritkán fordul elő, leggyakrabban a gyerek beszámolója jelenti az egyetlen közvetlen bizonyítékot;
- orvosi bizonyítékok az esetek 10 százalékában érhetők el, mivel ehhez speciális eszkö-

zök is kellenek, ráadásul ezek és az esetek kevesebb, mint 5 %-ában bizonyulnak per-döntőnek.

A gyermek szexuális bántalmazás problémájának kezelése nemcsak a büntető igazságszolgáltatásra, a rendőrségre, ügyészségre, bíróságra tartozik, hanem a gyermekvédelmi szervezetre és más intézményekre, azok átfogó beavatkozására (így a szakellátás, alapellátás, gyámhivatal, gyermekvédelmi központ, védőnői hálózat, óvodák, iskolák, orvosok és egészségügyi intézmények). A gyermekek jogairól szóló Egyezmény 3. cikke alapján a szociális védelem köz és magán intézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben, a gyermek legjobb érdekét veszik figyelembe elsősorban. A **gyermek áldozat vagy szemtanú beszámolója szükséges** ahhoz, hogy

- a gyermek, általa biztonságba helyezhető legyen,
- a gyermek megfelelő segítséget kapjon, amely segíti a pszichikai és fizikai felépülését,
- a bűntényt felderítsék nyomozással, vádemeléssel és ítélethozással,
- az elkövető ne követhesse el a jövőben újra a bűncselekményt.

Az **áldozat többszöri kikérdezése ártalmas a gyermek áldozatra nézve**, mivel

- a különböző szakemberek által végzett újra és újra ismétlődő interjúk különböző helyeken ártalmas hatással lehetnek a gyermek áldozatokra: retraumatizálják, reviktimalizálják őket, az áldozat újra és újra átéli az erőszak okozta komplex traumát, mindez pedig súlyosan sérti a gyermek legjobb érdeke figyelembe vételére vonatkozó garanciális szabályt;

Zala Megyei Rendőr-főkapitányság

Elektronikus Bűnmegelőzési Információs Rendszer

Oktatási hírlevél - 2017. március

- az újra és újra ismétlődő és szervezetlen interjúk torzíthatják a gyermek beszámolóját, a rávezető, félrevezető, zárt kérdések, a gyermek felnőtt általi befolyásolhatósága miatt torzul a gyermek vallomása, és végül is a beszámolója értéke bizonyítékként csökken;
- a bíróság és ott a meghallgató szoba, rendelőintézet orvosi vizsgálója, a gyámhatósági ügyintéző irodája, de még rendőrségi gyerekbarát kihallgató szobája sem feltétlenül nem alkalmas a meghallgatásra, funkcionálisan ezek gyakran nem gyerekbarát, áldozatbarát létesítmények, ez a környezet önmagában magas szintű stresszt vált ki az áldozatból, kizárja az optimális tanúságtételt.

Mit nyújt a szombathelyi BARNAHUS?

Minden a gyermek legjobb érdekében történik anélkül, hogy engednének az eljárással kapcsolatos alapjogi garanciákból és jogállami elvekből, biztosítja a tisztességes eljárást, a közvetlenség elvét.

Gyermek-nőgyógyászati vizsgálat

A gyermek-nőgyógyász orvosnk egy speciálisan felszerelt vizsgálóban kolposzkóppal vizsgálja meg a gyermeket. Védőnők segítik munkáját, akik a testi bántalmazások nyomait képesek megítélni, véleményezni. Igazságügyi orvosszakértőjük véleményezi a leleteket, esetenként. A kolposzkóp felvételeket készít, ami bizonyítékként szerepel a büntető ügyben.

Gyermekmeghallgatás

A gyermekmeghallgatás /-kihallgatás/ egyszeri alkalommal, egy speciális szobában történik, melyben zárt láncú videóhálózatban egy fix és egy zoomolható kamera van felszerelve. Ezek össze vannak kötve a monitoring szobában egy kivetítővel, és egy, a zoomoló kamerát irányító karral, melyet egy kiképzett kolléga kezel, s aki a gyermek nonverbális kommunikációjának minél pontosabb felvételére törekszik. A pszichológus egy fülesen át összeköttetésben áll a monitoring szobában lévő igazságszolgáltatási szakemberek

közül az ügyésszel, aki menet közben kérdéseket tehet fel a pszichológusnak, hogy közvetítse azokat a gyermek felé.

Az áldozattá vált gyermek és családjának komplex terápiája

A nemzetközi gyakorlatot követve, szeretnék elérni, hogy minden, a Barnahusban meghallgatott gyermekkel elinduljon egy krízisterápia és családjával családkonzultáció, családterápia. Ma Magyarországon még nincs jogszabályba rögzítve a terápia elengedhetetlensége.

Leendő gyermekvédelmi szakemberek oktatása

A Barnahus komplex program, ahol a gyermekvédelem összekapcsolódik az igazságszolgáltatással, a gyermek mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva. Törekedni kell az egyes szervezetek minél harmonikusabb, és gyors információcserén alapuló együttműködésére. Ehhez folyamatosan képezni kell a már dolgozó szakembereket és a leendő szakembereket. A Pécsi Tudományegyetem szombathelyi tagozatán megkezdtek a leendő szakemberek érzékenyítését.

Tudományos kutatás és utánkövetéses vizsgálatok

A Barnahus 5. lábaként emlegetik a nemzetközi protokoll szerinti utánkövetéses vizsgálatok megkezdését és az eredmények folyamatos, tudományos feldolgozását. Jelenleg egy egyetemi szakdolgozat készül a gyermekbántalmazás témában, melynek kutatási eredményei segítik a pilotprogramuk minél tökéletesebb megvalósítását.

forrás: www.barnahus.hu

Zala Megyei Rendőr-főkapitányság
Bűnmegelőzési Alosztálya